

Dariusz Sieczkowski

Podstawowe angielskie przysłowia (A1-B1)

około 250 najpopularniejszych angielskich przysłów
publikacja darmowa (CC-BY-ND)
Oświęcim 2020

Podstawowy słownik angielskich przysłów powstał jako materiał uzupełniający dla istniejących słowników i podręczników. Przeglądając internetowe słowniki angielskich przysłów, zauważyłem, że nie ma słownika, który zawierałby najpopularniejsze angielskie przysłowia wraz z polskimi odpowiednikami. W niniejszym słowniku znajdziecie podstawowe angielskie przysłowia przydatne podczas zajęć na poziomie A1-B1, czyli w szkole podstawowej i pierwszych klasach szkoły średniej. Słowniczek nie wyczerpuje tematu - zawiera jedynie najważniejsze angielskie przysłowia. Przysłowia tłumaczone dosłownie oznaczyłem skrótem (dosł.), a polskie odpowiedniki o przybliżonym znaczeniu kursywą.

A

- A bad workman blames his tools.** - Kiepskiej baletnicy przeszkadza rąbek u spódnicy.
A bird in the hand is worth two in the bush. - Lepszy wróbel w garści niż gołąb na dachu.
Absolute power corrupts absolutely. - Absolutna władza deprawuje absolutnie.
A burnt child dreads the fire. - Kto się sparzył na gorącym, ten na zimne dmucha.
Accidents will happen. - Wypadki się zdarzają.
Actions speak louder than words. - Czyny znaczą więcej niż słowa.
A dog is a man's best friend. - Pies to najlepszy przyjaciel człowieka.
A drowning man will catch at a straw. - Tonący brzytwy się chwyta.
A fish always rots from the head down. - Ryba psuje się od głowy.
A fool and his money are soon parted. - Głupiec i jego pieniądze szybko się rozstają.
A fox smells its own lair first. - (dosł.) Lis pierwszy wyczuje swoją norę.
A friend in need is a friend indeed. - Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie.
A good beginning makes a good ending. - Dobry początek daje dobry koniec.
A good name is better than riches. - Dobre imię jest lepsze niż bogactwo.
A leopard can't change its spots. - Wilk zmienia sierść, ale nie zmienia natury.
A lie has no legs. - Kłamstwo ma krótkie nogi.
All cats are grey in the dark. - W nocy wszystkie koty są czarne.
All flowers are not in one garland. - Nie cała mądrość mieści się w jednej głowie.
All in good time. - Wszystko w swoim czasie.
All is fair in love and war. - W miłości i na wojnie wszystkie chwytły są dozwolone.
All is well that ends well. - Wszystko dobre, co się dobrze kończy.
All roads lead to Rome. - Wszystkie drogi prowadzą do Rzymu.
All that glitters is not gold. - Nie wszystko złoto, co się świeci.
An apple a day keeps the doctor away. - (dosł.) Jabłko dziennie trzyma lekarza z dala ode mnie.
An eye for an eye and a tooth for a tooth. - Oko za oko, ząb za ząb.
An ounce of prevention is worth a pound of cure. - Lepiej zapobiegać niż leczyć.
A penny saved is a penny gained. - a) Ziarnko do ziarnka, a zbierze się miarka.
b) (dosł.) Grosz zaoszczędzony to grosz zarobiony
A person is known by the company he keeps. - Pokaż mi swych przyjaciół, a powiem ci, kim jesteś.
A picture is worth a thousand words. - Obraz przemawia bardziej niż słowa.
Appearances are deceptive. - Pozory mylą.
April showers bring may flowers. - 1) Kwietniowe deszcze/ułewy przynoszą majowe - kwiaty.
2) Po nocy przychodzi dzień.
Ask a silly question and you get a silly answer. - Na głupie pytanie głupia odpowiedź.
A sound mind in a sound body. - W zdrowym ciele zdrowy duch.
As the pay, so the work. - Jaka praca taka płaca.
As you make your bed so you must lie on it. - Jak sobie pościelesz, tak się wyśpisz.
A wise man changes his mind, a fool never will. - Tylko krowa nie zmienia poglądów.
A woman's work is never done. - (dosł.) Praca kobiety nigdy się nie kończy.
A word is enough to the wise. - Mądrej głowie dość dwie słowie.

B

- Bad news travels fast.** - Złe wieści szybko się rozchodzą.
Bad things come in threes. - Nieszczęścia chodzą parami.
Barking dogs seldom bite. - Pies, który głośno szczeka, nie gryzie.
Beauty is in the eye of the beholder. - a) Piękno jest rzeczą względną.
b) O gustach się nie dyskutuje.
Beauty is only skin deep. - Nie szata zdobi człowieka.
Beggars can't be choosers. - Jak się nie ma, co się lubi, to się lubi co się ma.
Better be alone than in bad company. - Lepiej być samemu niż w złym towarzystwie.
Better (be) untaught than ill taught. - Lepiej być nienauczonym niż źle nauczanym.
Better fed than taught. - *Wielki jak brzoza, a głupi jak koza.*
Better late than never. - Lepiej późno niż wcale.
Better safe than sorry. - a) Lepiej zapobiegać niż leczyć
b) Lepiej dmuchać na zimne.
Better to ask the way than to go astray. - Kto pyta, nie błądzi.
Big talkers are little doers. - Kto dużo mówi, mało robi.
Birds of a feather flock together. - Ciągnie swój do swego.
Blood is thicker than water. - Krew nie woda.
Bread and circuses. - Chleba i igrzysk.
Business before pleasure. - a) Najpierw obowiązki, potem przyjemności.
b) Najpierw praca, potem zabawa.

C

- Chain is no stronger than its weakest link.** - Łańcuch jest tak mocny, jak jego najslabsze ogniwo.
Charity begins at home. - Chcesz zmieniać świat, zacznij od siebie.
Children and fools tell the truth. - Dzieci i głupcy mówią prawdę.
Children should be seen and not heard. - Dzieci i ryby głosu nie mają.
Clothes do not make the man. - Nie szata zdobi człowieka.
Constant dropping wears away a stone. - Kropla drąży skałę.
Curiosity killed the cat. - Ciekawość to pierwszy stopień do piekła.
Curses, like chickens, always come home to roost. - Nawarzyłeś piwa, to je wypij.

D

- Dead men can tell no tales.** - Martwi nie snują opowieści.
Death is the great leveller. - W obliczu śmierci wszyscy jesteśmy równi.
Devil is/lies in the details. - Diabeł tkwi w szczegółach.
Diamond cut diamond. - Trafiła kosa na kamień.
Diligence is the mother of good luck. - Cierpliwość popłaca.
Divide and rule. - Dziel i rządź.
Do as you would be done by. - Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe.
Do unto others as you would have done unto you. - Nie czyń drugiemu, co tobie niemiłe.
Doctors make the very worst patients. - (dosł.) *Lekarze są najgorszymi pacjentami.*
Don't bite the hand that feeds you. - Nie gryź ręki, która cię karmi.
Don't burn your bridges behind you. - Nie pal za sobą mostów.
Don't cast your pearls before swine. - Nie rzucaj pereł przed wieprze.
Don't change a winning team. - Nie zmienia się zwycięskiego składu.
Don't count your chickens before they are hatched. - Nie chwal dnia przed zachodem słońca.
Don't cross your bridges before you come to them. - Nie martw się na zapas.
Don't have too many irons in the fire. - Nie łap dwóch srok za jeden ogon.
Don't look a gift horse in the mouth. - Darowanemu koniowi nie zagłada się w zęby.
Don't put all your eggs into one basket. - a) Nie kładź wszystkiego na jedną szalę.
b) Nie stawiaj wszystkiego na jednego konia.
Don't teach your grandmother to suck eggs. - Nie ucz ojca dzieci robić.
Don't throw the baby out with the bathwater. - Nie wylewaj dziecka z kąpielą.

E

- Easier said than done.** - Łatwiej powiedzieć niż zrobić.
- East or west, home is best.** - Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej.
- Easy come, easy go.** - Łatwo przyszło, łatwo poszło.
- Empty vessels make the most sound.** - a) Dlatego dzwon głośny, że w środku próżny.
b) Krowa, która dużo ryczy, mało mleka daje.
- Enough is as good as a feast.** - Co za dużo, to niezdrowo.
- Even a blind pig can find an acorn.** - Trafiło (mu) się jak ślepej kurze ziarno.
- Everybody's business is nobody's business.** - Sprawy wszystkich są sprawami nikogo.
- Every bullet has its billet.** - Człowiek strzela, Pan Bóg kule nosi.
- Every cloud has a silver lining.** - Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło.
- Every country has its customs.** - Co kraj, to obyczaj.
- Every dog has its day.** - *Każdy ma swoje pięć minut.*
- Every Jack has his Jill.** - Każda potwora znajdzie swojego amatora.
- Every man has his faults.** - Nie ma ludzi doskonałych.
- Every man is the architect of his own fortune.** - Każdy jest kowalem swojego losu.
- Every rose has its thorns.** - Nie ma róży bez kolców.
- Every stick has two ends.** - Każdy kij ma dwa końce.
- Everything comes to those who wait.** - Kto czeka, ten się doczeka.
- Everything has an end.** - Wszystko ma swój koniec.
- Every why has a wherefore.** - Nic nie dzieje się bez przyczyny.
- Experience is the best teacher.** - Doświadczenie jest najlepszym nauczycielem.
- Extremes meet.** - Przeciwności przyciągają się.

F

- Failure teaches success.** - Człowiek uczy się na błędach.
- Faint heart never won fair lady.** - Do odważnych świat należy.
- Faith will move mountains.** - Wiara przenosi góry.
- Finders keepers, losers weepers.** - Znalezione, nie kradzione.
- Fine feathers make fine birds.** - Jak cię widzą, tak cię piszą.
- First come, first served.** - Kto pierwszy, ten lepszy.
- Fish and guests smell after three days.** - Ryba i gość po trzech dniach cuchnie.
- Forbidden fruit is sweetest.** - Zakazany owoc smakuje najlepiej.
- Forewarned is forearmed.** - Przeworny zawsze ubezpieczony.
- Fortune favours fools.** - Głupi ma zawsze szczęście.
- Fortune favours the brave.** - Szczęście sprzyja odważnym.
- Fortune is fickle.** - Fortuna kołem się toczy.
- Friend to all is a friend to none.** - Przyjaciel wszystkich jest niczym przyjacielem.

G

- Give him an inch and he'll take a yard.** - Daj palec, a weźmie całą rękę.
- God helps those who help themselves.** - Pomóż sobie, a Bóg ci pomoże.
- God moves in a mysterious way.** - Niezbadane są wyroki boskie.
- Good fences make good neighbours.** - Dobry płot tworzy dobrych sąsiadów.
- Grasp all, lose all.** - Chytry dwa razy traci.

H

- Half a loaf is better than none.** - Lepszy rydz niż nic.
- Haste makes waste.** - a) Co nagle, to po diable.
b) Gdy się człowiek spieszy, to się diabeł cieszy.
- Hawks will not pick out hawks eyes.** - Kruk krukowi oka nie wykole.
- Health is better than wealth.** - a) Dobry stan zdrowia jest lepszy niż największe bogactwo
b) Zdrowia nie kupisz.
- Heaven helps those who help themselves.** - Pomóż sobie, to i Bóg ci pomoże.
- He has met his match.** - Trafił swój na swego.
- He that goes a borrowing, goes a sorrowing.** - Dobry zwyczaj - nie pożyczaj.

H - dokończenie z poprzedniej strony

He that is born to be hanged shall never be drawn. - Co ma wisieć, nie utonie.
He who excuses himself, accuses himself. - Winny się tłumaczy.
He who hesitates is lost. - Do odważnych świat należy.
He who laughs last, laughs best. - Ten się śmieje, kto się śmieje ostatni.
He who lives by the sword shall die by the sword. - Kto mieczem wojuje, ten od miecza ginie.
He who pays the piper calls the tune. - Kto płaci, ten wymaga.
History repeats itself. - Historia lubi się powtarzać.
Home is where the heart is. - Dom jest tam, gdzie (jest) serce.
Honesty is the best policy. - Uczciwość popłaca.
Hope springs eternal (in the human breast). - Nadzieja umiera ostatnia.
Hunger is the best sauce. - Głód jest najlepszym kucharzem.

I

If at first you don't succeed, try try again. - (dosł.) *Jeśli nie udało się za pierwszym razem, próbuj dalej.*
If my aunt had balls, she'd be my uncle. - Gdyby babcia miała wąsy, byłaby dziadkiem.
If pigs had wings they would fly. - Gdyby babcia miała wąsy, byłaby dziadkiem.
If wishes were horses, beggars would ride. - Gdyby babcia miała wąsy, byłaby dziadkiem.
If you can't beat them, join them. - Jeśli nie możesz ich pokonać, przyłącz się do nich.
If you can't stand the heat, get out of the kitchen. - (dosł.) *Jeśli sytuacja cię przerasta, wycofaj się.*
If you lie with dogs you will get fleas. - Kto się kładzie z psami, ten wstaje z pchłami.
If you pay peanuts, you get monkeys. - Jaka płaca, taka praca.
Ignorance of the law is no excuse. - Nieznajomość prawa nie usprawiedliwia.
In the country of the blind the one eyed man is king. - Między ślepyimi jednooki królem.
It goes in one ear and out at the other. - Jednym uchem wchodzi, drugim wychodzi.
It never rains but it pours. - Nieszczęścia chodzą parami.
It takes two to tango. - Do tanga trzeba dwojga.
It's easy to be wise after the event. - Mądry Polak po szkodzie.
It's a small world. - Świat jest mały.
It's an ill bird that fouls its own nest. - Zły to ptak, co własne gniazdo kala.
It's an ill wind that blows no one any good. - *Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło.*
It's better to give than to receive. - Lepiej dawać niż brać.
It's easy to be smart after the fact. - Mądry Polak po szkodzie.
It's easy to find a stick to beat a dog. - Kto chce psa bić, kij znajdzie.
It's never late to learn. - Na naukę nigdy nie jest za późno.
It's no use crying over spilt milk. - a) Co się stało, to się nie odstanie.
b) Nie ma co płakać nad rozlanym mlekiem.
It's the first step that is difficult. - Pierwszy krok jest najtrudniejszy.

J

Jack of all trades, master of none. - Majster do wszystkiego, to fachowiec do niczego.
Judge not, that ye be not judged. - Nie sądz, abyś nie był sądzony.

K

Kill not the goose that that lays golden eggs. - Nie zarzynaj kury, która znosi złote jaja.

L

Laughter is the best medicine. - Śmiech to zdrowie.
Lend your money and loose your friend. - Pożycz pieniądze, a stracisz przyjaciela.
Less is more. - Mniej znaczy więcej.
Let bygones be bygones. - Co było, to było.
Let him who is without sin cast the first stone. - Kto jest bez grzechu, niech pierwszy rzuci kamieniem.
Let sleeping dogs lie. - Nie wywołuj wilka z lasu.
Lies have short legs. - Kłamstwo ma krótkie nogi.

L - dokończenie z poprzedniej strony

Lightning never strikes the same place twice. - Piorun nigdy nie uderza dwa razy w to samo miejsce.
Like father, like son. - Jaki ojciec, taki syn.
Like master, like man. - Jaki pan, taki kram.
Live and let live. - Żyj i daj żyć innym.
Look after the pennies and the pounds will look after themselves. - Ziarnko do ziarnka, a zbierze się miarka.
Look before you leap. - Najpierw pomyśl, potem zrób.
Love is blind. - Miłość jest ślepa.

M

Make hay while the sun shines. - Kuj żelazo, póki gorące.
Man does not live by bread alone. - Nie samym chlebem człowiek żyje.
Man proposes, God disposes. - Człowiek strzela, Pan Bóg kule nosi.
Many a little makes a mickle. - Ziarnko do ziarnka, a zbierze się miarka.
Measure twice, cut once. - Najpierw pomyśl, potem zrób.
Money can't buy happiness. - Pieniądze szczęścia nie dają.
Money doesn't grow on trees. - (dost.) *Pieniądze nie rosną na drzewach.*
Money is not everything. - Pieniądze to nie wszystko.
Money makes money. - Pieniądz robi pieniądz.
More haste less speed. - Spiesz się powoli.
My home is my castle. - Mój dom - moja twierdza.

N

Nature abhors a vacuum. - Natura nie znosi próżni.
Necessity is the mother of invention. - Potrzeba jest matką wynalazków.
Never judge a book by its cover. - Nie ocenij książki po okładce.
Never put off till tomorrow what you can do today. - Nie odkładaj na jutro tego, co możesz zrobić dzisiaj.
Never say never. - Nigdy nie mów nigdy.
Never speak ill of the dead. - O martwych dobrze albo wcale.
New brooms sweep clear. - Nowa miotła dobrze zmiata.
Noblesse oblige. - Szlachectwo zobowiązuje.
No man can serve two masters. - Nie można służyć dwóm panom.
No money no fun. - Kto nie ma miedzi, ten w domu siedzi.
No news is good news. - Brak wiadomości to dobra wiadomość.
No pain, no gain. - Bez pracy nie ma kołaczy.
Nothing is impossible to a willing heart. - Dla chcącego nic trudnego.
Nothing ventured, nothing gained. - Kto nie ryzykuje, zysku nie widzi.

O

Old love never dies. - Stara miłość nie rdzewieje.
Once a thief, always a thief. - Złodziej zawsze będzie złodziejem.
Once bitten, twice shy. - Kto się raz sparzy, na zimne dmucha.
One hand washes the other. - Ręka rękę myje.
One might as well be hanged for a sheep as a lamb. - Jak spaść, to z wysokiego konia.
One swallow does not make a summer. - Jedna jaskółka wiosny nie czyni.
Opportunity makes the thief. - Okazja czyni złodzieja.
Opposites attract. - Przeciwności się przyciągają.
Out of sight, out of mind. - Co z oczu, to z serca.

P

Paper endures all. - Papier przyjmie wszystko.
Patience is a virtue. - Cierpliwość jest cnotą.
Pen is mightier than the sword. - Pióro jest potężniejsze od miecza.
Plenty is no plague. - Od przybytku głowa nie boli.
Practice makes perfect. - Trening czyni mistrza.
Prevention is better than cure. - Lepiej zapobiegać niż leczyć.
Pride goes before a fall. - Pycha kroczy przed upadkiem.
Punishment is lame but it comes. - Boskie młyny mielą powoli, ale sprawiedliwie.

R

Revenge is sweet. - Zemsta jest słodka.
Rolling stones gather no moss. - Toczący się kamień nie porasta mchem.
Rome wasn't built in a day. - Nie od razu Kraków zbudowano.
Rules are made to be broken. - Przepisy są po to, żeby je łamać.

S

Scratch my back and I'll scratch yours. - Ręka rękę myje.
Silence implies/given consent. - Milczenie oznacza zgodę.
Silence is golden. - Milczenie jest złotem.
Sink or swim. - Wóz albo przewóz.
Small is beautiful. - Małe jest piękne.
So many countries, so many customs. - Co kraj, to obyczaj.
Soon learnt, soon forgotten. - Jednym uchem wleci, drugim wyleci.
Still waters run deep. - Cicha woda brzegi rwie.
Strike while the iron is hot. - Kuj żelazo, póki gorące.

T

Talk of the devil, and he is bound to appear. - O wilku mowa, a wilk tu.
That which does not kill us makes us stronger. - Co nas nie zabije, to nas wzmocni.
The appetite grows with what it feeds on. - Apetyt rośnie w miarę jedzenia.
The apple never falls far from the tree. - Niedaleko pada jabłko od jabłoni.
The best advice is found on the pillow. - Z problemem najlepiej się przespać.
The best defence is a good offence. - Najlepszą obroną jest atak.
The best things in life are free. - Najlepsze rzeczy w życiu są za darmo.
The cobbler's children are always the worst-shod. - Szewc bez butów chodzi.
The devil is in the details. - Diabeł tkwi w szczegółach.
The devil is not so black as he is painted. - Nie taki diabeł straszny, jak go malują.
The early bird catches the worm. - Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje.
The end justifies the means. - Cel uświęca środki.
The exception proves the rule. - Wyjątek potwierdza regułę.
The eye is the mirror of the soul. - Oczy są zwierciadłem duszy.
The grass is always greener on the other side. - a) U sąsiada trawa jest zawsze bardziej zielona.
b) Cudze chwalicie, swego nie znacie.
The pot calling the kettle black. - Przyganiał kot do garnka.
The priest forgets that he was a clerk. - Zapomniał wół, jak cielęciami był.
The proof of the pudding is in the eating. - a) *Nie przekonasz się, dopóki nie spróbujesz.*
b) *Okaże się w praktyce.*
There is no place like home. - Wszędzie dobrze, ale w domu najlepiej.
There is no smoke without fire. - Nie ma dymu bez ognia.
There is no time like the present. - Jak nie teraz, to kiedy.
There is no such thing as a free lunch. - Nie ma nic za darmo.
There is safety in numbers. - 1) W jednościi siła
2) W grupie bezpieczniej
The left hand doesn't know what the right hand is doing. - Nie wie lewica, co czyni/robi prawica.

T - dokończenie z poprzedniej strony

The more the merrier. - a) Im więcej, tym lepiej.

b) W grupie różniej.

There is no rose without a thorn. - Nie ma róży bez kolców.

There's no such thing as a free lunch. - Nie ma nic za darmo.

The road to hell is paved with good intentions. - Dobrymi chęciami jest piekło wybrukowane.

The shoemaker's son always goes barefoot. - Szewc bez butów chodzi.

The spirit is willing but the flesh is weak. - Duch jest ochoczy, ale ciało słabe.

They that sow the wind shall reap the whirlwind. - Kto sieje wiatr, zbiera burzę.

Things are not always what they seem. - a) *Rzeczy nie zawsze są takie, jakie wydają się być.*

b) *Pozory mylą,*

Third time lucky. - Do trzech razy sztuka.

Three times a charm. - Do trzech razy sztuka.

Thunder does not strike a stork nest. - Gdzie bocian na gnieździe, tam piorun nie uderzy.

Time is a great healer. - Czas leczy rany.

Time is money. - Czas to pieniądz.

To err is human. - Mylić się jest rzeczą ludzką.

Tomorrow is another day. - Jutro też jest dzień.

Too many cooks spoil the broth. - Gdzie kucharek sześć, tam nie ma co jeść.

True love never grows old. - Stara miłość nie rdzewieje.

Two heads are better than one. - Co dwie głowy, to nie jedna.

U

United we stand, divided we fall. - Zgoda buduje, niezgoda rujnuje.

W

Walls have ears. - Ściany mają uszy.

Waste not, want not. - *Nie marnuj, a nie będziesz w potrzebie.*

What cannot be cured must be endured. - Głową muru nie przebijesz.

What goes around, comes around. - Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.

What is done cannot be undone. - Co się stało, to się nie odstanie.

What the eye doesn't see, the heart doesn't grieve over. - Czego oczy nie widzą, tego sercu nie żal.

What will be, will be. - Co ma być, to będzie.

When in Rome do as the Romans do. - Kiedy wejdiesz między wrony, musisz krakać tak jak one.

When the cat's away, the mice will play. - Gdy kota nie ma, myszy harczą.

When the stork comes, you may come out kids. - Jak bocian przyleci, możecie wyjść na dwór dzieci.

Where one door shuts, another opens. - Kiedy jedne drzwi się zamykają, inne się otwierają.

Where there is muck, there's brass. - **Żeby zarobić pieniądze, trzeba się ubrudzić.**

Where there is a will, there is a way. - a) Chcieć, to móc.

b) Dla chcącego nic trudnego.

While there is life, there's hope. - a) Póty życia, póki nadziei.

b) Nadzieja umiera ostatnia

While two dogs are fighting for a bone, a third runs away with it. - Gdzie dwóch się bije, tam trzeci korzysta.

Who keeps company with wolves, will learn to howl. - Kto z kim przestaje, takim się staje.

Whom the Gods love die young. - Wybrańcy Bogów umierają młodo.

Y

You can't have it both ways. - Nie można mieć wszystkiego.

You can't have your cake and eat it too. - Nie można zjeść ciastka i mieć ciastka.

You can't make an omelette without breaking eggs. - Gdzie drwa rąbią, tam wióry lecą.

You can't teach an old dog new tricks. - Starego psa nowych sztuczek nie nauczysz.

You reap what you sow. - Kiedy nawarzyło się piwa, trzeba je wypić.